

**Kecskeméti Corvin Mátyás Általános Iskola
Kertvárosi Általános Iskolája**

Földrajz tantárgy

7. osztály

T A N M E N E T

2018/2019

Készítette: Takács Tímea (Szaktanár)

Irányadó kerettanterv: módosított 34/2014. (IV.29.) EMMI rendelet 3. sz. melléklet 2.2.11. földrajz kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

Éves órakeret: 54 óra – Heti órakeret: 1.5 óra

Tk.: Szentirmainé Brecksok Mária : Földrajz 7. tankönyv

Mf.: Szentirmainé Brecksok Mária: Földrajz munkafüzet 7.

Témakörök, tanítási egységek megnevezése - óraszám feltüntetése :

Az éves órakeret felosztása:

Témák	Új tananyag feldolgozása	Összefoglalás, gyakorlás/ ellenőrzés	Óraszám	Ebből Szabadon felhasználható óra
A közetbolygó titkai	6	1 /1	8	0
Gazdasági alapismeretek	5	1/ 1	7	0
Afrika	9	1/1	11	0
Ausztrália,a világtengerek és a sarkvidékek földrajza	5	1/1	7	1
Amerika földrajza	7	1/1	9	1
Projekt-hét	0	0	2	2
Ázsia földrajza	8	1/1	10	1
			Összes óra:54	Ebből szabadon tervezhető: 5

A Földrajz órákon általam kitűzött állandó fejlesztési célok:

Ezeket a kompetenciákat, vagy azok egy részét a tanítás – tanulás folyamata során szinte folyamatosan alkalmazzuk, tehát folyamatosan fejleszthetők is.

Anyanyelvi kommunikáció: hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása, segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.) ,tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Matematikai kompetencia: lényeglátás , problémamegoldó készség , a dolgok logikus okának és érvényességének megkeresése

Természettudományos kompetencia: összefüggések felismerése és kifejezése , lényeglátás, fogalomalkotás, rendszerszemléletű gondolkodás,logikai képességek,rajzolási készség , környezettudatosság , környezet- és természetvédelem, kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása, kíváncsiság, európai azonosságtudat , nemzeti tudat megalapozás

Digitális kompetencia: eszközök megismerése, használata , kreativitás , információkeresés és kezelés

Hatékony, önálló tanulás : önértékelés, illetve mások objektív értékelése , segédeszközök használata , figyelem

Szociális és állampolgári kompetencia: magatartási szabályok alkalmazása , személyes előítéletek leküzdése , empátia , változások iránti fogékonyság együttműködés , érdeklődés , kommunikációs képesség

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: a gazdaság működésének átfogóbb megértése , a pénz világában való tájékozódás , tervezés , elemzés , tapasztalatok értékelése , egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés , kommunikálás

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség : analízis - szintézis , tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát, bizonyítások megértése

*Mindezeket természetesen a tantárgy lehetőségeihez, jellegéhez, követelményeihez igazítva specifikusan szükséges és lehet fejleszteni. A tanmenetben **piros** színnel kiemelt az elsődleges fejlesztési cél*

Tanmenet beosztása

Óra	Tanóra anyaga / témák	Nevelési, fejlesztési célok	Ismeretanyag, fogalmak, kulcsfogalmak	Fejlesztési terület, fejlesztési követelmények	Eltérő tantervű ill. SNI tanulókra vonatkozó ismeretanyag, fejlesztési terület és követelmények
1.	Új tantárgyunk, a földrajz. A földet formáló erők	A földfelszín állandó változásainak bemutatása az eddig tanultak alapján. A geológiai erők, mint belső erők és a földrajzi erők, mint külső erők jellemzése. A földrajzi erők romboló, szállító és felhalmozó munkája. A geológiai és a földrajzi erők állandó, ellentétes irányú harcának és eredményeinek bemutatása. Fogalmak kialakítása.	<i>geológiai erők, földrajzi erők</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés: a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzések során. A verbális és a vizuális kommunikációs képességek fejlesztése a kép- és ábraelemzések során Az oksági gondolkodás erősítése, mélyítése több ok együttes hatására bekövetkező jelenségek – a földfelszín formakincsének alakulása – vizsgálata során. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolatterkép hiányzó elemeinek a pótlása során. Természettudományos kompetenciafejlesztés: a magyarázó ábrák értelmezéséhez szükséges	A belső és külső erők felsorolása, szétválogatása, építő/romboló munkájának ismerete
	A föld belső szerkezete	A kőzetburok felépítése. A gömbhéjas szerkezet ki-alakulása és jellemzői. A szárazföldi és az óceáni kéreg közötti különbségek feltárása. Kőzetlemez fogalma, felépítése. A szárazföldi és az óceáni kéreg közötti különbségek.	<i>gömbhéjas szerkezet, geoszféra, száraz-földi kéreg, óceáni kéreg, köpeny, kőzetburok, kőzetlemez,</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés: a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása, a forrás-elemzés és az ábraelemzések során. A verbális és a vizuális kommunikációs képességek fejlesztése a kép- és ábraelemzések során. Térszemlélet fejlesztése.	A Föld gömbhéjainak ismerete, szárazföldi/óceáni kőzetlemezek megkülönböztetése, jellemzése ábra segítségével

		Mi mozgatja a kőzetlemezeket? A lemezmozgások fő típusai. Fogalmak kialakítása.	<i>kontinentális és óceáni kőzetlemez, lemeztektonika</i>	Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén a modellezések közben. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítése során. Szövegértelmező képesség fejlesztése a rejtvényfejtés során.	
2.	Milyen mozgást végeznek a kőzetlemezek?	A lemezmozgások fő típusai. Az egyes lemezmozgások eredményei és kísérőjelenségei. Példák a különböző típusú lemezmozgásokra, és azok következményeire. A lemezmozgások és a vulkanizmus, a földrengések, valamint a hegységképződés közötti összefüggés magyarázata.	<i>hasadékvölgy, óceáni hátság, mélytengeri árok, vulkáni szigetív.</i>	A verbális és a vizuális kommunikációs képességek fejlesztése a kép- és ábraelemzések során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés: a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzések során. Szövegértelmező képesség fejlesztése az egyes lemezmozgás típusok megértése közben Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése a mozgásfolyamatok és kísérőjelenségeik jellemzésével. A logikai gondolkodás képesség-gének fejlesztése a lemezmozgások és az általuk kiváltott jelenségek és a felszín formálódása közötti kapcsolat megértésével. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén: az önálló megfigyelésekhez szükséges képességek fejlesztése. A térszemlélet fejlesztése az ember	A lemezmozgások fő típusainak felismerése ,ábra segítségével jellemzése. A lemezmozgások és a vulkanizmus, a földrengések, valamint a hegységképződés közötti összefüggés felismerése.

				által tapasztalható méretek (pl. hegyek) és a Föld méretviszonyainak (pl. kőzet-lemezek) összehasonlítása révén. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével.	
3.	A szilárd kéreg építőanyagai – a kőzetek	A kőzetek csoportosítása kialakulásuk szerint. A magmás, az üledékes és az átalakult kőzetek kialakulása, fő csoportjaik. Az egyes csoportok legjellemzőbb kőzeteinek jellemzése. Az aprózódás és a mállás közötti különbségek feltárása, szerepük a kőzetek kialakulásában. A kőzetek kőrforgásának a folyamata. A kőzetek kőrforgása és a lemezmozgások közötti kapcsolat értelmezése. Fogalmak kialakítása.	<i>mállás, törmelékes üledékes kőzetek, vegyi üledékes kőzetek, szerves üledékes kőzetek, palás kőzetek, a kőzetek kőrforgása.</i>	A verbális és a vizuális kommunikációs képességek fejlesztése a kép- és ábraelemzések során. A logikai gondolkodás képessé-gének fejlesztése a kőzetek kőrforgása és a lemezmozgások közötti kapcsolat értelmezése során. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén: az önálló megfigyelésekhez szükséges képességek fejlesztése. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével. Szociális kompetencia és az együttműködési képesség fejlesztése a rejtvénykészítés során.	Ásványok és kőzetek, nyersanyagok és energiahordozók ismerete, jelentőségük a természetben, a társadalmi-gazdasági életben: kőolaj, kőszén, földgáz, vasérc, réz. Válogatás tanári irányítással a kőzetgyűjteményben
4.	Bolygónk ásványkincsei	Ásvány, ásványkincs, érc fogalmának a kialakítása. Az érc kialakulásának különböző formái. A magmás ércképződés. A magma lehűlése során kialakuló érc. Az üledékes úton keletkező	<i>ásvány, ásványkincs, érc.</i>	A verbális és a vizuális kommunikációs képességek fejlesztése a forráselemzés, a kép- és ábraelemzések során. A logikai gondolkodás képessé-gének fejlesztése a kőzetek kőrforgása és a lemezmozgások közötti kapcsolat értelmezése során.	Ásványok és kőzetek, nyersanyagok és energiahordozók ismerete, jelentőségük a természetben, a társadalmi-gazdasági életben: kőolaj, kőszén, földgáz, vasérc, réz. Válogatás tanári irányítással a

		ásványkincsek – a bauxit, a szénfélék és a szénhidrogének – kialakulásának folyamatai és jellemzőik.		Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén: az önálló megfigyelésekhez szükséges képességek fejlesztése. A rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép fel-építésével. Szemléleti térképolvasás fejlesztése	közetgyűjteményben
5.	Tájékozódás az időben: A földtörténeti korbeosztás	Időszámítás a Föld és az emberiség életében. A történelem és a földtörténet összehasonlítása. A földtörténeti korok felsorolása. A földtörténet időbeosztásának felépítése. A földtörténeti korbeosztás alapja. Az ősmaradvány fogalmának kialakítása, ősmaradvány-típusok példákkal.	<i>földtörténeti korok: ősidő, óidő, középidő, újidő, harmadidőszak, negyedidőszak, jégkor, ősmaradvány.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés: a szakmai szókincs bővítése. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése. Az időfogalom, az időbeli tájékozódás fejlesztése az ember által tapasztalható időtartamok és a földtörténeti időegységek arányainak. A rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép fel-építésével. A logikai gondolkodás képességeinek fejlesztése.	Időrend Földrajzi-környezeti folyamatok, földtörténeti események időrendje
	A föld arculatának a változása az évmilliók során	Az egyes földtörténeti korok jelentősebb eseményei. A Föld felszínfejlődésének főbb állomásai.	<i>ősföld, táblás vidék; Pacifikus-hegységrendszer, Eurázsiai-hegységrendszer.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés: a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzések során. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén. A logikai gondolkodás képességeinek fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyag feldolgozása	Eligazodás a földtörténeti időegységekben.

				során. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén az interaktív feladatok/kérdések megoldásával (Interaktív tananyag: Évmilliók eseményei). Matematikai kompetencia fejlesztése. Alapvető adatkezelési technikák alkalmazása a kördiagram készítése során.	
6.	Ellenőrizd tudásod			Az ismeretek ismételése, rendszerezése, alkalmazása, gyakorlása, az összefüggések feltárása. segédeszközök megfelelő használata analízis - szintézis	
7.	Témazáró feladatlap	Szaktanár által összeállított			
8.	A mezőgazdaság és az ipar	Gazdasági ágazat és ág közötti különbség, halmazba rendezés. A mezőgazdaság jelentősége, ágazatai, telepítő tényezőinek elemzése. A mezőgazdaság és a feldolgozóipar közötti kapcsolat rendszere. Az ipar szerepe a gazdasági életben, telepítő tényezőinek elemzése. Az ipar tudományos-műszaki fejlődése napjainkban. A Kutatás-fejlesztés fogalma,	<i>Gazdasági ágazat és ág, gazdasági szer-kezet, kutatás-fejlesztés.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása, a forrás-elemzés és az ábraelemzések során. A rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolatterkép fel-építésével. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése. Digitális kompetencia fejlesztése az interneten keresés közben. Szociális kompetencia fejlesztése a	Gazdasági ágazat és ág közötti különbség, halmazba rendezés. A társadalmi-gazdasági élet szerveződése: A gazdasági ágazatok (mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások), szerepük, gazdasági életében.

		szükségessége és lehetőségei. Csúcstechnológia, mikroelektronika, ipari robotok szerepe napjaink gazdaságában.		közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során. A konfliktuskezelés képességének fejlesztése. A szóbeli kifejezőképesség fej- lesztése a projektbemutató során.	
9.	A világgazdaság vezető gazdasági ága	A szolgáltatás fogalma. A szolgáltatás típusai. Az infrastruktúra fogalma. Az infrastruktúra, mint a gazdasági fejlettség egyik mutatója.	<i>alapszolgáltatás, közületi szolgáltatás, társadalmi szolgáltatás, személyes szolgáltatás, infrastruktúra.</i>	A rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép fel-építésével. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzések során. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során. A konfliktuskezelés képessége	A szolgáltatás fogalma.
10.	A termékek közvetítése, a kereskedelem	A kereskedelem ágazatai. A belkereskedelem jellemzői. Nagykereskedelem és a kiskereskedelem szerepe. A külkereskedelem szerepe a gazdaságban. Export, import. Vámok. Az elektronikus kereskedelem	<i>kereskedelem, belkereskedelem, külkereskedelem, export, import, vám, elektronikus kereskedelem, web-áruház.</i>	A logikus gondolkodás képesség-gének fejlesztése és a matematikai kompetencia fejlesztése a grafikonelemzés és következtetések levonása során. A rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép fel-építésével.	A kereskedelem ágazatai. Export, import Az elektronikus kereskedelem jelentőségének növekedése

		jelentőségének növekedése. A web-áruházak szerepe.		A kreatív gondolkodás fejlesztése a piac működési alapelveinek, a kereslet és a kínálat szerepének köznap gyakorlati példákon keresztül történő megértetése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzések során.	
11.	Értékmérő és közvetítő eszközünk, a pénz	A pénz, mint értékmérő eszköz. A készpénz és a bankszámla-pénz közötti különbség. A bankkártya előnyei. Az infláció és hatása a gazdaságra. A valuta és a deviza közötti különbség. A konvertibilis valuta kritériumai. Valutaárfolyamok. Mitől függ egy termék ára. A bankok szerepe. A családi költségvetés. A takarékoskodás és a megtakarítás. A hitelfelvétel előnyei és buktatói. A hitel.	<i>pénz, készpénz, bankszámlapénz, bankkártya, infláció, valuta, deviza, konvertibilis valuta, ár, bank, hitel, kölcsön, kamat.</i>	Közgazdasági szemlélet alapozása az üzletekben vásárolható termékek árát befolyásoló sokféle tényező felismertetésével. Gazdasági és pénzügyi nevelés, a felelős gazdálkodás megalapozása a családi gazdaság működésének helyzetgyakorlatokban való bemutatásával. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során. A konfliktuskezelés képességének fejlesztése. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.	A pénz, mint értékmérő eszköz. Mitől függ egy termék ára. A takarékoskodás és a megtakarítás. A hitelfelvétel előnyei és buktatói.
12.	Nemzetközi szervezetek	A nemzetközi összefogás fontossága. Egyesült Nemzetek Szervezete –		Anyanyelvi kompetenciafejlesztés: Az értő olvasás fejlesztése	A nemzetközi összefogás fontossága. Néhány fontosabb

		ENSZ. Egészségügyi Világszervezet – WHO. ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete – UNESCO. ENSZ Gyermekalap – UNICEF. Természetvédelmi Világalap – WWF.			világszervezet, tevékenységük fő jellemzőjének ismerete
13.	Ellenőrizd tudásod			Az ismeretek ismételése, rendszerezése, alkalmazása, gyakorlása, az összefüggések feltárása. segédeszközök megfelelő használata analízis - szintézis	
14.	Témazáró dolgozatlap kitöltése	Szaktanár által összeállított			
15.	Afrika földrajzi helyzete	A kontinens elhelyezkedése a földgömbön. Határai. A partvonala és a hozzá kapcsolódó fogalmak. A tagolt és a tagolatlan part közötti különbség. Afrika és Európa partvonalának össze-hasonlítása. A partvonal jellemzői és a kikötőépítés lehetőségei közötti kapcsolat elemzése.	<i>szoros, partvonal, öböl, félsziget, sziget, tagolt part, tagolatlan part.</i> <i>Gibraltári-szoros, Vörös-tenger, Guineai-öböl, Szezei-csatorna.</i>	Matematikai kompetencia fejlesztése. Afrika jellemző földrajzi adatainak és a kördiagram elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszát segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása	Afrika területe 30 millió km² Tagolatlan part. Ösföld Táblás vidék. Vetődés, gyűrődés folyamata. Földtörténeti idők. Tengerszoros A sivatag fogalma
	A változatos felszín	Alacsony- és Magas-Afrika felszíne közötti különbség. Afrika felszín-kialakulásának főbb állomásai.	<i>Alacsony- és Magas-Afrika, Afrikai-ösföld, Atlasz, Dél-afrikai-</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókinccs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás	Gibraltári-szoros, Szezei-csatorna, Vörös-tenger, Szomáliai-félsziget,

		Nagy tájainak jellemzői.	<i>magasföld, Kelet-afrikai-magasföld, Szahara, Szudán, Guineai-öböl-partvidéke, Kongó-medence, Kongó, Nílus.</i>	fejlesztése. A valós térbeli viszonyok megismertetése térkép alapján, a szemléleti térképolvasás képességének fejlesztése során. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén A logikai gondolkodás képességének fejlesztése A már tanult ismeretek alkalmazása a tájak kialakulása és a térképi munka közben. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka, a rejtvényfejtés közben. Digitális kompetencia fejlesztése az interneten keresés közben. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése.	Guineai-öböl, Szigetek: Madagaszkár, Atlasz-hegység, Szahara, Szudán, Guineai-öböl partvidéke, Kongó-medence, Kilimandzsáró Telekivulkán Kalahári-medence
16.	A forró övezet kontinense	Éghajlati övezetek Afrikában. A trópusi övezet általános jellemzése. A trópusi övezet jellemző szelének kialakulása, általános jellemzői. A passzát szélrendszer mozgása a különböző év-szakokban. A földrajzi övezetesség fogalma. A földrajzi övezetesség összetevői. A földrajzi övezetesség elemeinek	<i>passzát-szélrendszer, föld-rajzi övezetesség, földrajzi övezet, földrajzi öv, föld-rajzi terület.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok	Passzát szélrendszer. Földrajzi övezetesség Vízszintes és függőleges földrajzi övezetesség. Jellemző övezetek Afrikában.

		összefüggései. A földrajzi övezet felépítése. Jellemző övezetek Afrikában.		alkalmazása terén Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyag használata közben (Interaktív tan-anyag: Afrika természeti viszonyai, interaktív feladatok/kérdések.) A már tanult ismeretek alkalmazása a függőleges övezetesség	
17.	Földrajzi övezetesség a legforróbb kontinensen	Az éghajlati elemek változása az Egyenlítőtől távolodva. A éghajlati övezet és a földrajzi övezet elválasztása. A forró övezet öveinek és területeinek elkülönítése Afrikában. A földrajzi övek elemeinek a vizsgálata: éghajlati jellemzők, vízrajza, természetes növényzete és állatvilága. Az övek éghajlatainak kialakulása, az egyenlítői, a trópusi sivatagi és a szavanna éghajlat fogalmának kialakítása. A legfontosabb jegyeik jellemzőinek összegyűjtése. A mediterrán éghajlat általános jellemzői. Függőleges övezetesség Afrikában.	<i>forró övezet (mint földrajzi övezet), egyenlítői öv, átmeneti öv, térítői öv, egyenlítői éghajlat, szavanna éghajlat, trópusi sivatagi éghajlat, meleg mérsékelt öv, mediterrán terület, mediterrán éghajlat, oázis, időszakos vízfolyás, lefolyástalan terület, szavanna (természetes növényzet), kemé ny lombú erdők.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyag használata közben	Földrajzi övezetesség Vízszintes és függőleges földrajzi övezetesség Az övek éghajlatai: egyenlítői, szavanna, trópusi sivatagi égh. A legfontosabb jegyeik jellemzőinek összegyűjtése.

18.	A titokzatos kontinens ma	Afrika népességének változása. Demográfiai robbanás. A kontinens népsűrűsége, a népesség területi eloszlása és annak okai. Népcsoportok. Afrika országainak legjellemzőbb társadalmi problémái: – a gyarmati múlt mai hatásai – nyomornegyedek szaporodása – politikai bizonytalanság – törzsi-családi kötelékek kettészakadása – szegénység, pusztító éhínségek, járványok – alacsony életszínvonal	<i>demográfiai robbanás, menekült, járvány.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. Matematikai kompetencia fejlesztése Afrika jellemző népességi adatainak elemzése során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett projekt-munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során. A konfliktuskezelés képességének fejlesztése. Digitális kompetencia fejlesztése az internetes kereséssel. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése az ábraelemzések és a projektbeszámolók. A kritikai gondolkodás fejlesztése a földrészek társadalmi-gazdasági jellemzői és a természeti adottságok, a történelmi események, a világban zajló gazdasági folyamatok	Őslakók, bevándorlók. Fehér-Afrika, Fekete-Afrika Népesedési problémák
-----	----------------------------------	--	--	--	---

				elemzésével, illetve a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepének, a gazdasági fejlettség területi különbségeinek, okainak, társadalmi és környezeti következményeinek megvilágításával. A környezeti szemlélet fejlesztése a regionális társadalmi-gazdasági és környezeti problémák világméretűvé válásának érzékeltetésével, az emberiség közös felelősségének megértésével a környezet állapotában, valamint a hosszú távú természeti, környezeti folyamatok példákban való felismertetésével. Családi életre nevelés a más kultúrákban lévő	
19.	A faekétől a korszerű ültetvényekig	Az önellátó és az ültetvényes gazdálkodás formái. A vadászó-halászó-gyűjtögető életmód, a nomád pásztorkodás, az irtásos-égetéses földművelés és a legkezdetlegesebben letelepedett földművelés jellemzői. Az ültetvényes gazdálkodás jellemzői. Az éghajlat, a növénytermelés és az állattenyésztés közötti kapcsolat. Az éghajlatnak megfelelő övezetes mezőgazdaság	<i>önellátó gazdálkodás, vadászó-halászó-gyűjtögető életmód, nomád pásztorkodás, irtásos-égetéses földművelés, legkezdetlegesebben letelepedett földművelés, kapás földművelés, talajváltó gazdálkodás, ültetvényes gazdálkodás</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával és a projektbemutatók során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett projekt-munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során.	Terméshozam. Faluközösségi kapás földművelés. Árutermelő ültetvényes gazdálkodás. Övezetes mezőgazdaság, Trópusi és mediterrán gazdasági növények

		jellemzése.		A konfliktuskezelés képességének fejlesztése. Digitális kompetencia fejlesztése az internetes kereséssel. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. A környezeti szemlélet fejlesztése a regionális társadalmi-gazdasági és környezeti problémák világméretűvé válásának érzékeltetésével, az emberiség közös felelősségének megértésével a környezet állapotában, valamint a hosszú távú természeti, környezeti folyamatok példákban való felismertetésével.	
20.	A természeti erőforrásokban gazdag kontinens	Gazdag érc- és drágakővagyon. Az ércgazdagság és a tájak kialakulása közötti összefüggés feltárása. Az energiahordozók lelőhelyei és a bányászatuk. A megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek. A feldolgozóipar jellemzői. A feldolgozóipar fejlettsége és az afrikai országok gyarmati függősége közötti összefüggés.		Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során. Matematikai kompetencia fejlesztése a bányászati adatok elemzése során. A környezeti szemlélet fejlesztése a regionális társadalmi-gazdasági és környezeti problémák bemutatásával Afrika bányászata kapcsán. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése.	Bányászat: arany, gyémánt, uránérc, rézérc, bauxit, foszfát, kőolaj, földgáz Ásványkincsek térképjelei
21.	A Nílus ajándéka: Egyiptom	Az észak-afrikai országok felsorolása. Egyiptom természeti és társadalmi	<i>Kairó, Alexandria.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása Egyiptom meghatározott algoritmus	Egyiptom természeti és társadalmi viszonyai. (Térkép és ábrák segédletével)

		viszonyai. A mediterrán gazdálkodás jellemzői. Élet a sivatagban. Az oázisok jellemzői. A Föld legnagyobb oázisa. Legfőbb bányakincsek. A megváltozott gazdasági élet jellemzői.		szerinti komplex földrajzi elemzése során. Matematikai kompetencia fejlesztése Egyiptom jellemző föld-rajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Az értő olvasás fejlesztése a munkafüzeti feladattal Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszát segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása	
22.	A szegénység földjén	A Száhel-övezet elhelyezkedése, jellemzői. Az éhségövezet kialakulásának okai. Napjaink problémái az övezetben.	<i>éhségövezet. túllegeltetés.</i>	Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a Száhel-övezet meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése és a gondolattérkép elemzése során Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése a tanulói gyűjtőmunka beszámoló-jával. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során.	A Száhel-övezet elhelyezkedése, Napjaink problémái

				A környezeti szemlélet fejlesztése a regionális társadalmi-gazdasági és környezeti problémák bemutatásával a Száhel országokban történt környezet-pusztítás kapcsán. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének, valamint a digitális kompetencia fejlesztése a GDP értékek keresése során. Matematikai kompetencia fejlesztése a Száhel-övezet GDP/fő értékeinek összehasonlító elemzése során.	
23.	Ellenőrizd tudásodat! Amit Afrikáról tudni kell	Rendszerezés. Az ismeretek rögzítése az interaktív feladatokkal és kérdésekkel. Önálló tanulói munka, a munkafüzeti feladatok meg-oldása (MF.42-44. oldal), tankönyvi kérdések megválaszolása		Rendszerszemlélet fejlesztése a rendszerezés képességének fejlesztésével. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése A hatékony, önálló tanulás alapozása. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése. Szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.	
24.	Tudáspróba	Témazáró dolgozatlap kitöltése			
25.	A legkisebb földrész: Ausztrália	A kontinens legfontosabb adatai. Ausztrália földrajzi helyzete, határai, partvonala, elszigeteltsége. A Nagy-korallzátony elhelyezkedése, kialakulása,	<i>korallzátony, Ausztráliai-alföld, Nagy-Artézi-medence, Nagy-</i>	Matematikai kompetencia fejlesztése Ausztrália jellemző földrajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés	Ausztrália területe 7,7 millió km², lakossága 17 millió Hármas tagolódású felszín. Lefolyástalan terület. Artézi kút. Különleges

		jellemzői, természetvédelmi törekvések. A földrész felszínének kialakulása, tájainak jellemzése. A tájak elhelyezése a föld-történet rendszerében. Ausztrália tájainak azonosítása a térképen, elhelyezése a kontúrtérképen. Ausztrália éghajlatának, vízrajzának jellemzői. Az évszakok alakulása a déli kontinensen. Az elszigeteltség és az itteni élővilág különlegessége közötti kapcsolat.	<i>Vízválasztó-hegység, Nyugat-ausztráliai-ősföld, Murray.</i>	és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése A valós térbeli viszonyok megismertetése térkép alapján, a szemléleti térképolvasás képességének fejlesztése során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése az ok-okozati összefüggések feltárása során A már tanult ismeretek alkalmazása a tájak kialakulása és a térképi munka közben. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív feladatok megoldásával.	élővilág
26.	A kontinensnyi ország: az Ausztrál Államszövetség	Az Ausztrál Államszövetség legfontosabb adatai. Benépesülésének körülményei. Népsűrűsége, a népesség területi eloszlása. A természeti viszonyok és a népesség területi eloszlása közötti kapcsolat. Bányászata, ipara. A felszín kialakulása és a gazdag bányakincs-vagyon közötti összefüggés. A mezőgazdaság jellemzői. A farmgazdálkodás. A légi közlekedés jelentősége. A külkereskedelem összetételének megváltozása az utóbbi években.	<i>bevándorló, farmgazdálkodás, Canberra, Melbourne, Perth, Sydney.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása az Ausztrál Államszövetség meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése és a gazdasági élet gondolattérképének elkészítése során. Matematikai kompetencia fejlesztése az Ausztrál Államszövetség jellemző földrajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt	Szokásos országmegismerés. Államszövetség Természeti viszonyok – bányakincs-vagyon leolvasása térképről, farmgazdálkodás jellemzői, a lakosság elhelyezkedése

				térben való tájékozódással, fókuszot segítésével. Az ismert tér fokozatos kitérítése Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése, valamint a digitális kompetencia fejlesztése az úti beszámoló írása során..	
27.	A milliárdnyi sziget világa: Óceánia	Óceánia jellemző adatai. A szigetvilág földrajzi helyzete. A szigetvilág részei. A szigetek kialakulása. Az atoll fogalmának kialakítása. Óceánia éghajlatának jellemzői. A szigetvilág lakói. A gazdasági élet jellemzői. Az éghajlat és a mezőgazdaság kapcsolata. Természetvédelmi törekvések a szigetvilágban. Közlekedési lehetőségek. Új-Zéland.	<i>atoll, Melanézia, Mikronézia, Polinézia, Új-Guinea, Új-Zéland, Hawaii.</i>	Matematikai kompetencia fejlesztése Óceániajellemző földrajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása, a forrás-elemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése során. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása Óceánia meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén az atoll kialakulásának modellezése során. Digitális kompetencia fejlesztése a internetes keresés és az atoll kialakulását szemléltető animáció	Óceánia területe 80millió km², a szigetek területe 1,3 milliókm², lakossága 10 millió Vulkanikus sziget, korall sziget. A korall életmódja. Atoll, tájfun. Különleges élővilág Kőzetlemez mozgása – szigetek keletkezése. Turizmus – hatalmas bevétel problémák. Atomkísérletek – környezetszennyezés

				bemutatása során. A környezeti szemlélet fejlesztése az óceániai természetvédelmi törekvések bemutatásával. A tanulók esztétikai befogadó-képességének fejlesztése. Kultúrális tudatosság – más népek kultúrájának megismerésére való igény kialakítása.	
28.	A világtenger	A világtenger tagolása. A tengervíz összetétele. Az óceánok és a tengerek. Beltengerek és a peremtengerek összehasonlítása. A tengeráramlások jellemzői. A tengeráramlások éghajlat-módosító szerepe. A tengerjárás és következményei. A tölcsértorkolat kialakulásának a folyamata. A folyótorkolatok kialakulása és a tengerjárás közötti kapcsolat. A delta és a tölcsértorkolat összehasonlítása.	világtenger, beltenger, peremtenger, tengeráramlás, tölcsértorkolat.	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szövegértelmező képesség fejlesztése. Matematikai kompetencia fejlesztése a kördiagram adatainak elemzése során. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. Alapvető kompetenciák fejlesztése a természettudományok és azok alkalmazása terén. A kreatív gondolkodás fejlesztése. A logikai gondolkodás képességeinek fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása	A világtenger tagolása. A tengerjárás és következményei. A delta és a tölcsértorkolat összehasonlítása.
	A tengerek gazdasági jelentősége és védelme	A tenger, mint fontos élelmiszerforrás. Nyersanyagvagyon a tenger mélyén: szénhidrogének, fémek ásványok.	<i>rábóhalászat, sólepárló</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a	Felszíni vizek: vízfolyások, állóvizek, tavak, tengerek és óceánok. A víz körforgása. A vízszennyezés,

		Sólepárlás. A közlekedés jelentősége a tengereken. A tengerek szerepe a jövő energiaellátásában. Árapály erőművek. A világtenger védelme. A túlhalászás problémája.		gondolattérkép fel-építésével. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének fejlesztése. Matematikai kompetencia fejlesztése az oszlopdiagram meg-szerkesztése során. Digitális kompetencia fejlesztése az interneten keresés közben. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során. A konfliktuskezelés képességének fejlesztése. A környezettudatos, a természet-re nyitott gondolkodás formálása a világtenger védelme kapcsán. A környezetgazdálkodási szemlélet fejlesztése a tengeri erőforrások globális folyama-tokban betöltött szerepének felismertetésével példákban, sérülékenységeinek és következményeinek megértésével. A modellszerű gondolkodás fejlesztése elméleti modellalkotással a világtenger problémáiról.	vízvédelem.
29.	A jég birodalma	A sarkvidékek elhelyezkedése a gömb alakú Földön. A sarkvidékek tényleges határai. Kialakulásuk.	<i>Északi-sarkvidék, Arktisz, Déli-sarkvidék, Antarktiszt,</i>	Matematikai kompetencia fej-lesztése a sarkvidékek jellemző földrajzi adatainak és az éghajla-ti diagramok elemzése során.	Arktisz, Antarktiszt. Oxigénben dús víz – gazdag élővilág. Nemzetközi egyezmények.

		Az Északi- és Déli-sarkvidék azonos és eltérő jellemzői (felszín, éghajlat). Az állandóan fagyos és a tundra éghajlat fogalmának a kialakítása. Élőlények a sarkvidékeken. Az eszkimók és a lappok élet-körülményei. A Dél-sarkvidék védelme, az Antarktisi Egyezmény. A sarkvidékek meghódítása.	<i>sarkvidéki öv, sarkköri öv, állandóan fagyos éghajlat, tundraéghajlat, tundra (növényzet), eszkimók, lappok, Grön-and, Erebus, Antarktisi Egyezmény</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása, a forrás-elemzés és az ábraelemzés során. Az értő olvasás fejlesztése a munkafüzeti feladattal (Mf.51./4.). Szemléleti és logikai térképalkotás fejlesztése a sarkvidékek földrajzi elemzése során. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alakozása a sarkvidékek meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése valamint a gondolatterkép felépítése során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszát segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása A logikai gondolkodás képességének fejlesztése. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén az Antarktis kialakulásának modellezése során. Digitális kompetencia fejlesztése a sarkvidékek természeti viszonyait szemléltető animáció bemutatása során. A környezeti szemlélet fejlesztése az antarktisi környezetvédelmi törekvések bemutatásával.	Békés kutatás. A hideg okai
30.	Ellenőrizd			Az ismeretek ismétlése,	

	tudásod			rendszerezése, alkalmazása, gyakorlása, az összefüggések feltárása. segédeszközök megfelelő használata analízis - szintézis	
31.	Tudáspróba	Témazáró dolgozatlap kitöltése			
32.	A nyugati félgömb kontinense	A kontinens legfontosabb adatai. Amerika földrajzi helyzete, határai, partvonala. A földrész partvonalához kapcsolódó földrajzi fogalmak. Amerika természeti és társadalmi felosztása. A földrész népességének jellemzői. A népesség területi eloszlása. Az egyenlőtlen népességeloszlás okai. Latin-Amerika demográfiai gondjai.	Floridai- és Kaliforniai-félsziget; Amerika részei. Mexikói-öböl, Panama-csatorna, mesztic, mulatt, kreol, favela, gettó.	Matematikai kompetencia fejlesztése Amerika jellemző földrajzi adatai és a kördiagram elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzések és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolatterkép elemzése során.	Indiánok, eszkimók Amerika területe 42 millió km ² , lakossága 720 millió Angolszász-Amerika, Latin-Amerika
33.	A hármas tagolású felszín	Amerika jellegzetes felszín-formái. Az ősföldek, röghegységek, lánchegységek és az alföldek kialakulása, legfontosabb jellemzőik. A Pacifikus-hegységrendszer amerikai vonulatainak jellemzése. A tájak elhelyezése a földtörténet rendszerében.	Kanadai-ősföld, Brazil-felföld, Appalache, Sziklás-hegység, Andok, Mexikói-fennsík, Préri, Amazonas-medence, Mississippi-alföld, Paraná-alföld	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszát segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése A valós térbeli viszonyok megismertetése térkép alapján, a	Kanadai-ősföld, Brazil-felföld, Appalache, Sziklás-hegység, Andok, Mexikói-fennsík, Préri, Amazonas-medence, Mississippi-alföld, Paraná-alföld

				szemléleti térképolvasás képességének fejlesztése során. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén a hegységek kialakulása során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése a kőzetlemez és a nagy tájak kialakulása közötti kapcsolat értelmezése során. A már tanult ismeretek alkalmazása a tájak kialakulása és a térképi munka közben.	
34.	Mi határozza meg Amerika éghajlatát?	Amerika éghajlatát meghatározó tényezők elemzése (földrajzi szélesség, óceántól való távolság, tenger-áramlások, domborzat, észak-dél irányú nyitottság).	<i>tornádó, hurrikán</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzések során. Az értő olvasás fejlesztése a munkafüzet feladattal A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítése során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyag használata közben	Tengeráramlások hatása Forgószelek, hurrikán, tornádó Az állandóan fagyos, a tundra és a tajga éghajlat jellemzői. A kontinentális, az óceáni és a mediterrán éghajlat jellemzői Éghajlat befolyásoló tényezők – éghajlat. Földrajzi szélesség – hőmérséklet

				(Interaktív tan-anyag: Amerika természeti viszonyai, interaktív feladatok/kérdések.)	
	A két sarkvidék között	Földrajzi övezetesség a kontinensen. Amerika éghajlatának a jellemzése. Éghajlati összefüggések feltárása. Függőleges övezetesség a kontinensen. Amerika vízrajza. A természetes növénytakaró kialakulása. Természetrombolás – természetvédelem.	<i>hideg mérsékelt öv, tajgaéghajlat, Amazonas, Mississippi, Orinoco, Para-ná; Nagy-tavak</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása, a forrás-elemzés és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével. A már tanult ismeretek alkalmazása a földrajzi övezetesség jellemzése közben.	Földrajzi övezetesség a kontinensen. Amerika vízrajza.
35.	A Föld szuperhatalma: Az Egyesült Államok	Az Egyesült Államok földrajzi helyzete, határai. Természeti viszonyai. Népsűrűsége, a népesség területi eloszlása.	<i>Amerikai Egyesült Államok, megalopolisz</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása az Egyesült Államok meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során	Szövetségi köztársaság Hurrikán, tornádó, gejzír Szokásos országmegismerés Bevándorlók, behurcoltak Óriásváros, vonzáskörzet

		Az indiánok, a feketék és a bevándorlók helyzete. Jellegzetes településtípusok. Népesztömörülések. Megalopolisz jellemzői. Hogyan lett gazdasági világhatalom az USA? Nobel-díjas magyarok az Egyesült Államokban.		Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése során. Térsemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszozat segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása <i>Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének, valamint a digitális kompetencia fejlesztése a szükséges információk keresése során.</i> Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása, a konfliktuskezelés képességének fejlesztése a csoportmunka során.	Farm. Ásványkincsek mai jelentősége, fejlett iparágak Tolerancia
36.	A fejlett gazdaság	Az USA mezőgazdaságának színvonala, főbb jellemzői. Az övezetes mezőgazdaság jellemzői. A természeti viszonyok és a mezőgazdasági termelés kapcsolata. Az ipar színvonala az Egyesült Államokban.	<i>Atlanta, Chicago, Houston, Los Angeles, New Orleans, New York, San Francisco, Szilícium-völgy, Washington.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, <i>önálló tanulás alapozása az Egyesült Államok meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése és a gazdasági élet gondolatérképének elkészítése során.</i> Matematikai kompetencia fejlesztése az Egyesült Államok jellemző földrajzi	Farmgazdálkodás Mezőgazdasági övezetek Közlekedési hálózatok Fogyasztói társadalom Iparteremtő tényezők. Az ipar területi elhelyezkedése

		Az ipar telepítő tényezői az egyes körzetekben. Legfontosabb iparágak. Ipari központok megnevezése.		adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszát segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Digitális kompetencia fejlesztése a FAO honlapján keresés közben. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a projekt során. A konfliktuskezelés képességének fejlesztése.	
37.	Mexikó és Közép-Amerika	Mexikó földrajzi helyzete, határai. Természeti viszonyai. Népsűrűsége, a népesség területi eloszlása. Természeti erőforrásai. A természeti viszonyok és a gazdasági élet kapcsolata. Ásványkincsei, bányászata. Iparának jellemzése. Mi jellemzi az „emeletes mezőgazdaságot”? A mezőgazdaság jellemzése. Közép-Amerika természeti	<i>Mexikó, Mexikóváros, banánköztársaság-ok.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása Mexikó meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során. Matematikai kompetencia fejlesztése Mexikó jellemző földrajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése	Latin-Amerika. Indián kultúra. Mesztic, kreol. Szokásos országmegismerés Tengerszint feletti magasság, éghajlat, mezőgazdaság

		viszonyai és a gazdasági élete közötti összefüggések. Miért fejletlen Közép-Amerikában az ipar?		Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszot segítséggel. Az ismert tér fokozatos kitágítása Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének, valamint a digitális kompetencia fejlesztése a szükséges információk	
38.	Fejlődő gazdaság Dél-Amerikában	Dél-Amerika földrajzi helyzete. A kontinensrész természeti viszonyai. A természeti erőforrások. Dél-Amerika népessége, népességnövekedés. A mezőgazdaság jellemzői. Az ültetvényes gazdálkodás területi sajátosságai. Az állattenyésztés lehetőségei. A gyarmati múlt és a mai gazdaság színvonala közötti kapcsolat. Brazília földrajzi helyzete, határai, természeti adottságai. kihasználása. Iparjának jellemzése. A korszerű ültetvényes gazdálkodás jellemzése, helyi sajátosságai.	<i>Brazília, Venezuela, Brazíliaváros, Rio de Janeiro, São Paulo.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása Brazília meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során. Matematikai kompetencia fejlesztése Brazília jellemző föld-rajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszot segítséggel. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Szociális kompetencia fejlesztése a közösen végzett munka közben. Vitalitása elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a páros munka során. A konfliktuskezelés képességének	Indián kultúra, inkák Bevándorlók, behurcoltak Népcsoportok keveredése Természetes szaporodás Bevándorlás, gyarmatosítás hatása. Kábítószer-termelés – nagy anyagi haszon – mezőgazdaság visszaszorul

				fejlesztése.	
39.	Ellenőrizd tudásodat!	A lehetőségeknek megfelelően, az ismeretek rögzítése az interaktív feladatokkal és kérdésekkel. Önálló tanulói munka, a munkafüzeti feladatok meg-oldása oldal, tankönyvi kérdések megválaszolása		Az ismeretek ismétlése, rendszerezése, alkalmazása, gyakorlása, az összefüggések feltárása. segédeszközök megfelelő használata analízis - szintézis	
40.	Témazáró feladatlap				
41-42.	Projekthét				
43.	A legnagyobb kontinens	Ázsia földrajzi helyzete, határai, partvonala. Ázsia népei. A földrész népessége, népsűrűsége. A népsűrűség területi eloszlása. A népességnövekedés társadalmi hatásai. Ázsia felfedezése.	<i>Ázsia részei, Közel- és Távol-Kelet; Arab-félsziget, Fülöp- és Japán-szigetek, Indokínai-félsziget, Indonéz-szigetvilág, Fekete-, Japán- és Kaszpi-tenger, Perzsa-öböl, Boszporusz.</i>	Matematikai kompetencia fejlesztése Amerika jellemző föld-rajzi adatai és a kördiagram elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés, az ábraelemzés és a projekt folyamata során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép elemzése során. Szociális kompetencia fejlesztése a	Ázsia területe 44 millió km ² , Eurázsia (54,9 millió km ²), Ázsia részei,

				közösen végzett munka közben. Vitakultúra elsajátítása, mások véleményének meghallgatása, tiszteletben tartása a páros munka során. A konfliktuskezelés képességének fejlesztése.	
44.	Hatalmas terület – változatos felszín	Ázsia ősföldjei. A földrész röghegységeinek jellemzői. Az Eurázsiai- és a Pacifikus-hegységrendszer kialakulása, vonulataik legfontosabb jellemzői. A földrész partjait kísérő szigetek kialakulása.	<i>Dekkán-fennsík, Közép-szibériai-fennsík, Dél-kínai-hegyvidék, Tien-san, Himalája, Tibet, Pamír, Csomolungma, Fuji, Góbi, Hindusztáni-alföld, Kínai-alföld, Nyugat-szibériai-alföld, Mezopotámia, Tajvan, Takla-Makán.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése A valós térbeli viszonyok megismertetése térkép alapján, a szemléleti térképolvasás képességének fejlesztése során. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén a hegységek kialakulása során. A logikai gondolkodás képességének fejlesztése a kőzetlemezek és a nagy tájak kialakulása közötti kapcsolat értelmezése során. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítése során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszát segítővel. Az ismert tér fokozatos kitágítása.	Ősföld röghegység, lánchegység, alföld fogalma. Gyűrődés, vetődés, Táblás vidék

				A már tanult ismeretek alkalmazása a tájak kialakulása és a térképi munka közben.	
45.	A tundrától a trópusokig	A hideg, a mérsékelt és a forró övezet jellemzői Ázsiában. A szélsőségesen szárazföldi terület bemutatása, a mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat fogalmának kialakítása. A trópusi és a mérsékelt övezeti sivatagok összehasonlítása, kialakulásuk közötti különbség. Az egyes övek és területek jellemző természetes növényzete, állatvilága és vízrajza.	<i>szélsőségesen szárazföldi terület, mérsékelt övezeti sivatagi éghajlat, Aral-tó, Bajkál-tó, Brahmaputra, Indus, Jangce, Gangesz, Mekong, Ob, Sárga-folyó, Urál-folyó, Tigris.</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés, a szakmai szókincs bővítése a tananyag elsajátítása, a forrás-elemzés és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. A logikai gondolkodás képességeinek fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. A logikai gondolkodás képességeinek fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével. A környezeti szemlélet formálása a Bajkál-tó és az Aral-tó környezeti problémáinak bemutatásával. A már tanult ismeretek alkalmazása a földrajzi övezetesség jellemzése közben.	Hideg övezet: állandóan fagyos és tundra éghajlat Mérsékelt övezet: tajga, kontinentális, mediterrán, monszun éghajlat Forró övezet: egyenlítői, sivatagi éghajlat Hegyvidéki éghajlat
46.	Monszunvidékek	A keleti tengerpartok éghajlatának	<i>monszun, nyári</i>	Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a	Monszun szélrendszer

	Ázsiában kialakulása, jellemzői. A monszun fogalmának kialakítása. A mérsékelt övezeti, a szubtrópusi és a trópusi monszun fogalmának kialakítása. A monszunvidékek jellemző természetes növényzete és állatvilága.	<i>monszun, téli monszun, monszun területek, mérsékelt övezeti monszun éghajlat, szubtrópusi monszun éghajlat, trópusi monszun éghajlat, monszunerdő, dzsungel.</i>	tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. A kommunikációs képességek fejlesztése az elemzések bemutatásával. A logikai gondolkodás képessé-gének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése. A logikai gondolkodás képessé-gének fejlesztése: ok-okozati összefüggések feltárása. Alapvető kompetenciák a természettudományok és azok alkalmazása terén. Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása a gondolattérkép felépítésével. Információkeresés technikájának az elsajátítása, valamint helyes információ felhasználás képességének, valamint a digitális kompetencia fejlesztése a tanulói gyűjtőmunka során.	
--	--	--	--	--

47.	Az olaj birodalma: Délnyugat-Ázsia	Délnyugat-Ázsia országainak felsorolása. A kontinensrész lakói. A legjellemzőbb vallások. A Közel-Kelet legfontosabb jellemzői, vallási, politikai ellentétek, arab–izraeli viszály, terrorizmus. A természeti viszonyok jellemzése. A gazdasági élet jellemzői. Hagyományos gazdálkodási formák, az oázisgazdálkodás és a nomád pásztorkodás jellemzése. A korszerű, öntözéses gazdálkodás megvalósítása, jellemzői. A mediterrán területek mezőgazdasága. Az olaj szerepe a térség országainak fellendülésében. A gazdasági élet jellemzői.	<i>Kuvait, Szaúd-Arábia, Törökország; világvallás, zarándokhely</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás ala-pozása Délnyugat-Ázsia meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése Matematikai kompetencia fejlesztése az oszlopdiaagram elemzése során.	A kőolaj szerepe, Mezőgazdaság a száraz vidékeken
48.	A leggyorsabban növekvő népességű ország: India	India földrajzi helyzete, határai, partvonala. Természeti viszonyai. Népesség, demográfiai robbanás, népsűrűsége, a népesség területi eloszlása. Társadalmi problémák jellemzői. A hinduizmus. Küzdelem a kasztrendszer ellen. A mezőgazdaság jellemzői. A „zöld forradalom” által hozott változások. Legjellemzőbb terményei.	<i>kasztrendszer, India, Kalkutta, Mumbai, Újdelhi.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása India meghatározott algoritmus szerinti komplex föld-rajzi elemzése közben. Matematikai kompetencia fejlesztése India jellemző földrajzi adatainak elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése	Monszunszélrendszer. India földrajzi helyzete Vallásiszokások – mai életforma – mezőgazdaság Társadalmi problémák jellemzői.

		Bányászata. Iparának jellemzői. Az ipar fejlődése.		során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fokhálózat segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyagok használata során.	
49.	A Föld legnépesebb országa: Kína	Kína földrajzi helyzete, határai. Természeti viszonyai. A nyugati és a keleti ország-rész közötti különbségek és annak okai. Népesség, demográfiai robbanás, népsűrűsége, a népesség területi eloszlása. A mezőgazdaság jellemzői. A mezőgazdaság versenyfutása, elért változások. Legjellemzőbb terményei, tenyésztett állatai. Bányászata. Iparának jellemzői. Az ipar fejlődése, kisvállalkozások, multinacionális vállalatok.	<i>Kína, Peking, Sanghaj, Kanton.</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása Kína meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során. Matematikai kompetencia fejlesztése Kína jellemző földrajzi adatainak, a népesség-grafikon és az oszlopdiagram elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Értő olvasás fejlesztése a Három Szoros Erőműről szóló-forrás elemzésével. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fokhálózat segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyagok használata közben. A környezettudatos magatartás formálása a Három Szoros Erő-műről	A Föld legnépesebb országa: 1 milliárd 200 millió fő Löszformák. Kínai kultúra Szokásos ország-megismerés Népesedési problémák Külső erők felszínformálása Övezetes éghajlat – övezetes mezőgazdaság

				szóló forrás elemzése során.	
50.	A felkelő nap országa: Japán	Japán földrajzi helyzete, határai. A szigetország-jelleg és a földrajzi fekvés hatása a társadalmi és gazdasági életre. Természeti viszonyai. A felszín mai fejlődése. Földrengések, vulkánkitörések. A téli monszun jellegzetessége. A magas színvonalú, övezetes mezőgazdaság jellemzői. Környezetvédelmi törekvések a szigetországban. A szegényes ásványkincs vagyon és a felszín kialakulá-sa közötti kapcsolat. A domborzat, az éghajlat és a vízrajz közötti kapcsolat. A tengeri fekvés és a kereskedelem kapcsolata. Az ipar telepítése, a nyers-anyaghiány és a tengeri kereskedelem kapcsolata. A kikötői ipar jellemzése. Magas színvonalú ipari termelés jellemzői. A technopoliszok jellemzői. A fejlett közlekedés Kereskedelem a világ minden részével.	<i>Japán, Tokió</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás ala-pozása Japán meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése és a kikötői ipar gondolattérképének az elemzésével. Matematikai kompetencia fejlesztése Japán jellemző földrajzi adatainak elemzése közben. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása, a forráselemzés és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése során. Térszemlélet fejlesztése az ábrázolt térben való tájékozódással, fókuszálással segítségével. Az ismert tér fokozatos kitágítása. Digitális kompetencia fejlesztése az interaktív tananyagok használata során.	Szokásos ország-megismerés. Óriásváros. Csúcstechnológia kutatás-fejlesztés – fejlett technológia. Kis terület – hatékonyabb mezőgazdaság. Halban gazdag tenger – halászat
51.	Az ezerarcú Délkelet-Ázsia	Délkelet-Ázsia földrajzi helyzete, fekvése, határai, partvonala.	<i>Thaiföld, Indonézia, Dél-</i>	Rendszerszemlélet fejlesztése és a hatékony, önálló tanulás alapozása	Délkelet-Ázsia földrajzi helyzete, A térség országai és

		A térség országai és azok fő-városa. Természeti viszonyok jellemzői. Népessége, a népességnövekedés társadalmi problémái. Mostoha természeti viszonyok és a gazdasági elmaradottság kapcsolata. Kábítószer-előállítás és csempészet. Túlnépesedés, olcsó munka-erő és a külföldi befektetők kapcsolata. A trópusi mezőgazdaság jellemzői Délkelet-Ázsiában. A természetes növényzet, mint természeti erőforrás ki-aknázása. Bányakincsek. Az ipar fejlődésének jellemzői.	<i>Korea, Hong-kong, Szingapúr, Szöul.</i>	Délkelet-Ázsia meghatározott algoritmus szerinti komplex földrajzi elemzése során. Anyanyelvi kompetenciafejlesztés a tananyag elsajátítása és az ábraelemzés során. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése az ország földrajzi elemzése Matematikai kompetencia fejlesztése népesség-grafikon elemzése során.	azok fő-városa. Túlnépesedés, olcsó munka-erő és a külföldi befektetők kapcsolata.
52	Ellenőrizd tudásodat!	Rendszerezés. Az ismeretek rögzítése az interaktív feladatokkal és kérdésekkel, a lehetőségek szerint. Önálló tanulói munka, a munkafüzeti feladatok megoldása , tankönyvi kérdések megválaszolása.		Rendszerszemlélet fejlesztése a rendszerezés képességének fejlesztésével. Szemléleti és logikai térképolvasás fejlesztése A hatékony, önálló tanulás alapozása.	
53.	Témazáró feladatlap kitöltése	Szaktanár által összeállított			

54.	Év végi rendszerezés: A kontinensek természeti viszonyai A kontinensek gazdasági élete	Az ismeretek rendszerezése. Önálló tanulói munka, a munkafüzeti feladatok megoldása , tankönyvi kérdések megválaszolása. Az ismeretek rendszerezése. Önálló tanulói munka, a munkafüzeti feladatok megoldása , tankönyvi kérdések megválaszolása.		Rendszerszemlélet fejlesztése, a rendszerezés képességének fejlesztésével. A hatékony, önálló tanulás alapozása.	
-----	---	--	--	---	--

Továbbhaladás feltételei:

A tanulók átfogó és reális képzzettel rendelkezzenek a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészekről és a világtengerről, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportjairól, országairól). Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban. Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését. Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik. Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben. Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveket, földrészeket, országokat és tipikus tájakat. Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét. A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni.

Készítette: Takács Tímea (Szaktanár)

Kecskemét, 2018-09-10